

Editor: Luminița Bratu

Copertă: Flory Preda

Tehnoredactare: Florența Sava

Corectură: Roxana Barbu și Georgeta Nicolae

We know
books

Titlul original: EN COMPAGNIE DES SAGES
Original edition © Arkanorum, Editions l'Originel -
Charles Antoni, 2021

Copyright © 2024 Editura Prestige
pentru ediția în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
EDELMANN, ÉRIC

În compania înțelepților / Éric Edelmann. - București:
Prestige, 2023
ISBN 978-630-6506-95-8

159.9

TOATE DREPTURILE REZERVATE.

Este interzisă reproducerea totală sau parțială a textelor
fără acordul în scris al editurii, cu excepția
citatelor scurte, mai mici de 100 de cuvinte, necesare
pentru recenzii sau pentru referințe.

Tel.: 0732.55.88.33

www.edituraprestige.ro

www.facebook.com/edituraprestigeoficial

Éric Edelmann

În compania ÎNTELEPȚILOR

28 de înțelepți prin povești
captivante și anectode uimitoare

Traducere de Cezarina Udrescu

PRESTIGE
București - 2024

CUPRINS

INTRODUCERE	11
ALEXANDRU CEL MARE ȘI PUSTNICUL CEL ÎNȚELEPT	15
CHANDRA SWAMI	19
ȘEICUL ADDA BENTOUNÈS	29
TRUNGPA RINPOCHÉ	31
GEORGE IVANOVICI GURDJIEFF	35
GUENDUNE RINPOCHÉ	55
HAKUIN	66
TSÉRING	70
ȘEICUL SUFIT	73
DERVIȘUL ANALFABET	75
AI XIV-LEA DALAI LAMA	77
AI XVI-LEA KARMAPA RANGJUNG RIGPE DORJÉ	87
AL XVII-LEA KARMAPA ORGYEN TRINLEY DORJE	104
CELE DOUĂ SURORI	108
MÂ ANANDAMAYI	111
MATAJI KRISHNABAÏ	115
MILAREPA	118
NEEM KAROLI BABA	121
NETEN CHÖLING RINPOCHÉ	135
PATRUL RINPOCHÉ	137
PUNCT DE VEDERE	147

ORICE AR FACE, DUMNEZEU FACE ÎNTOTDEAUNA

CE E MAI BINE

We know
books

ORICE AR FACE, DUMNEZEU FACE ÎNTOTDEAUNA CE E MAI BINE	148
RABINUL NAHMAN DIN BRESLEV	151
RABINUL BOVNAM	154
RABINUL ELIMELEKH	155
RABINUL CHNÉOUR	157
RAMANA MAHARSHI	160
PRAJNÂNPAD	172
SWAMI RÂMDAS	179
TRANSFORMARE	184
YOGI RAMSURATKUMAR	188
CREDITE FOTO	199
MULȚUMIRI	201
DEDICAȚIE	203
CĂRȚILE LUI ÉRIC EDELMANN	207

*„Dacă ar fi să le dăm crezare oamenilor,
poveștile sunt făcute ca să adoarmă;
eu, însă, povestesc pentru a trezi.”*

Rabinul Nahman din Breslev

ALEXANDRU CEL MARE ȘI PUSTNICUL CEL ÎNȚELEPT

Alexandru cel Mare auzi de un pustnic înțelept care trăia în pădure. Se duse să-l vadă, însoțit de miniștrii săi și de o escortă numeroasă. Era iarnă. Când Alexandru ajunsese la coliba pustnicului, văzu că înțeleptul, care nu purta decât o simplă bucată de pânză peste șolduri, stătea întins și se odihnea la soare, afară. Era absorbit în meditație. Alexandru se apropie și adăstă lângă el, dar înțeleptul nu-i aruncă nici măcar o privire. Alexandru, care era regele Indiei la acea vreme, văzând că nu primește onorurile cuvenite, în calitate de rege, simți că se înfurie. După câteva minute, înțeleptul se uită la el.

Alexandru îi zise:

– Știi că eu sunt Alexandru cel Mare, regele Indiei?
– Ești rege? Și ce dacă? veni răspunsul înțeleptului.
Nu am nevoie de nimic de la tine. De ce ai venit aici?
Alexandru se simți insultat și, din ce în ce mai furios, replică:

– Nu ți-e frică de mine?

Înțeleptul se uită la el și îl întrebă:

– Ești un om bun sau un om rău?
– Sunt o persoană nobilă și bună, răspunse Alexandru.
– Atunci de ce mi-ar fi frică de un om nobil și bun?

Alexandru fu mulțumit de acest răspuns și spuse:

– Știi, eu sunt rege. Poți să-mi ceri orice și îți voi da: comori, bijuterii, palat, servitori și pământ. Orice îmi ceri, îți pot da. Sunt fericit că am primit un răspuns

atât de înțelept.

Înțeleptul zâmbi și spuse:

– Nu vreau nimic. Te rog, pleacă și dă-te la o parte de acolo, căci umbra ta îmi ascunde soarele.

– Nu știi că sunt rege? întrebă Alexandru posomorât. Viața și moartea ta sunt în mâinile mele. Dacă vreau, pot pune să fii ucis chiar acum.

Înțeleptul zâmbi din nou și zise:

– Nici măcar propria-ți viață și propria-ți moarte nu sunt în mâinile tale și se pare că nu mai ai mulți ani de trăit. Nu o să ajungi în țara ta atunci când o să te hotărăști să te întorci acolo.²

Romancierei daneze Karen Blixen îi plăcea să spună această poveste a lui Alexandru și a vrăjitoarei:

Pe când înainta în India, Alexandru cel Mare află despre existența unei vrăjitoare extrem de faimoase, despre care se spunea că prezicea viitorul fără să se înșele vreodată.

Trimise după ea și fu surprins să vadă o femeie tânără și frumoasă, cu o privire întunecată. Ea îl întrebă:

– Vrei să-ți cunoști viitorul?

– Nu, răspunse cuceritorul. Viitorul meu nu există. Vreau să mi-l construiesc singur.

– Cum dorești, spuse femeia.

– În schimb, continuă Alexandru, aș vrea să știu cum faci de reușești să cunoști viitorul atât de precis, pe cât se povestește.

– Asta pot să-ți spun, răspunse femeia. Se ridică, într-un fel anume, o stivă de bețe cioplite dintr-un

2. Chandra Swami Udasin, *Le Chant du silence (Cântecul tăcerii)*, Vol. 3, Seekers Trust, 2014, pp. 456-457.

anumit lemn. După aceea, se acoperă grămada cu o anumită tămâie. Apoi, în timp ce sunt pronunțate anumite cuvinte, se aprinde tămâia. În flăcările care se înalță atunci se pot vedea toate detaliile viitorului.

– Nu mă minți?

– Nu te mint.

– Și ai putea să-mi spui cum să fac asta?

– Bineînțeles. Aș putea să-ți arăt cum să alegi lemnul, cum să tai bețele, cum să le aranjezi, cum să așezi tămâia și cum să o aprinzi.

– Și voi vedea viitorul în flăcări?

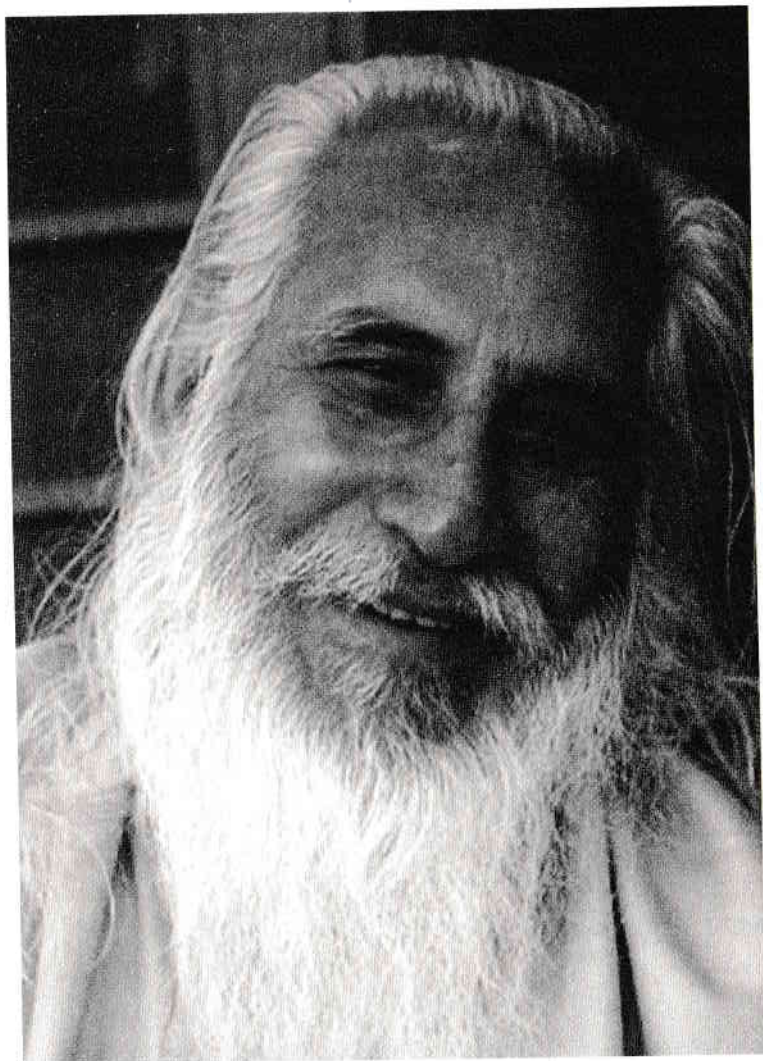
– Îl vei vedea, răspunse vrăjitoarea. Însă cu o condiție.

– Și care este aceasta?

– Nicio clipă nu va trebui să te gândești la ochiul stâng al unui crocodil. Să te gândești la ochiul drept al unui crocodil ar fi deja destul de periculos, dar dacă te gândești la ochiul stâng, chiar și pentru o clipă, acesta îți va fi sfârșitul.

– Foarte bine, îi spuse Alexandru. Nu voi încerca niciodată acest experiment.³

3. Jean-Claude Carrière, *Contes philosophiques du monde entier (Povești filosofice din întreaga lume)*, II, Plon, 2008, pp. 162-163.

CHANDRA SWAMI

În vestul Punjabului (în prezent, Pakistan) trăia un mistic pe nume Baba Bhumman Shah (1687-1747). El aparținea neamului Udasinilor. Satul în care a trăit încă îi poartă numele, iar acolo, în 1930, s-a născut Suraj Prakash, care urma să devină, mai târziu, Chandra Swami. În timpul ascezei sale, acesta din urmă a avut multe viziuni cu diverși înțelepți și maeștri spirituali, iar el i-a atribuit lui Baba Bhumman Shah, în special, originea tuturor transformărilor spirituale prin care avea să treacă. Făcându-și refugiul într-o mică insulă pe Gange, în apropiere de Mandwar (un oraș sfânt, la nord de Delhi), s-a retras la liniște, ceea ce nu l-a împiedicat să atragă un număr tot mai mare de căutători.

În prezent, se află într-un ashram, Sadhana Kendra, în districtul Dehradun, în Uttar Pradesh.

* * *

Acum patruzeci de ani, un domn sikh bogat veni să mă vadă. Stăteam la un credincios în Delhi pentru câteva zile. El îmi spuse:

- Mama mea practică încontinuu *japa*, tot repetând *WaheGuru, WaheGuru*, toată ziua, de ani și ani, dar asta nu a schimbat-o deloc. Se supără pentru lucruri de nimic și se lasă ușor copleșită de furie. Este încă foarte atașată de lucrurile mărunte, mai mult decât noi, care nu ne amintim de Dumnezeu tot timpul. Dacă un copil sparge o ceașcă, ea se supără foarte tare. Apoi mă întrebă:

— De ce practica repetării Numelui sfânt timp de atâția ani nu a schimbat-o? Ar fi trebuit să ajungă la un nivel foarte înalt. Ar fi trebuit chiar să-l fi realizat pe Dumnezeu, din moment ce a practicat *japa* sfântului Nume în mod regulat și continuu timp de mai bine de șaizeci de ani. Însă ea pare să fie aceeași persoană ca acum șaizeci de ani. Acest lucru ne face să fim mai mult decât sceptici în privința eficacității practicării *japa* și a aducerii-aminte de Dumnezeu. Ea ne spune să ne amintim de Dumnezeu, dar când vedem că ea nu a ajuns la pace aducându-și aminte de Dumnezeu timp de mai bine de șaizeci de ani, nu mai avem încredere în *japa*. Uneori, chiar punem la îndoială existența lui Dumnezeu. Ați putea, vă rog, să ne explicați practica *japa* și eficiența ei?

Zâmbii și îi spusei:

— Te rog, du-te acasă și întreab-o pe mama ta de ce practică *japa*, ce vrea să obțină prin această practică de aducere-aminte de Dumnezeu și de ce repetă numele lui Dumnezeu de peste șaizeci de ani. Apoi, întoarce-te la mine și îți voi răspunde la întrebare.

Bărbatul avea multe ateliere mari de curățătorie chimică în Delhi și conducea o afacere foarte profitabilă și de succes. În mod firesc, era foarte ocupat. Așa că nu s-a întors să mă vadă decât după mai bine de o săptămână. Atunci l-am cercetat:

— Ai întrebat-o pe mama ta de ce a repetat numele lui Dumnezeu și și-a amintit de El timp de peste șaizeci de ani? În ce scop și cu ce intenție a repetat ea numele lui Dumnezeu?

Domnul îmi răspunse:

— Mama mi-a spus așa: „Soțul meu, tatăl tău, a murit când aveam doar douăzeci și cinci de ani. Aveam doi fii, pe tine și pe fratele tău, de un an și trei ani. Nu aveam bani și nici casă. Nu promisem o educație care să-mi permită să-mi găsesc un loc de muncă. Așa că mi-am găsit refugiul în Dumnezeu și am lucrat ca servitoare. Am început să practic *japa* și să-L chem pe Dumnezeu în ajutor. Voiam ca fiii mei să fie foarte bine educați și să devină bogați. Din acest motiv, am început să practic *japa* și să-l invoc pe Dumnezeu în mod regulat. Dumnezeu este foarte bun și mi-a îndeplinit visul. Amândoi sunteți foarte educați și foarte bogați. Îi mulțumesc lui Dumnezeu și acum, când practic *japa*, mă rog și îl invoc pe Dumnezeu pentru protecția voastră și bunăstarea nepoților mei.”

— Vezi, ești bogat, ești educat, copiii tăi sunt bine aranjați. Acesta este rezultatul rugăciunilor mamei tale și al *japa* pe care a practicat-o timp de peste șaizeci de ani.

Nu a fost în zadar. Dacă ar fi practicat *japa* pentru purificare și pentru Realizarea lui Dumnezeu, le-ar fi obținut și pe acelea. Nu obții decât ceea ce ceri. Dacă te rogi pentru realizări materiale, Dumnezeu ți le acordă; dacă te rogi pentru Realizarea de Sine, Dumnezeu îți acordă Realizarea de Sine.⁴

* * *

Iată o poveste. Sfântul Haridas excela în muzică și în cântec. Regelui Akbar i-au ajuns la ureche zvonuri despre reputația lui și i-a cerut lui Tansena, muzicantul curții, să-l aducă pe Haridas, deoarece dorea să-l audă cântând. Tansena merse să-i ceară sfântului Haridas să vină la rege,

4 Chandra Swami, *Le Chant du silence (Cântecul tăcerii)*, Le Relié, 1998, pp. 220-222.

Însă acela refuză. Atunci, Tansena îi propuse lui Akbar să meargă la ashramul lui Haridas, nu în calitate de rege, ci ca un om de rând și, cumva, Tansena îl va convinge, apoi, pe Haridas să cânte. Așa că meraseră acolo, atinseră picioarele lui Haridas și se așezară în fața lui. Tansena începu să cânte, dar nu în tonalitatea potrivită. Haridas se apucă atunci să cânte și el, pentru a-l corecta. Cântarea sa era atât de dulce, încât regele Akbar fu impresionat. După ce se întoarseră, regele spuse:

– Tansena, ești un muzicant foarte bun, cunoscut în toată țara, dar în privința cântării, Haridas te întrece cu mult. Cum se poate așa ceva?

Iar Tansena răspunse:

– Sire, eu cânt ca să îți fac plăcere, însă Haridas nu cântă decât pentru a-l plăcea lui Dumnezeu, aceasta este diferența.⁵

* * *

Viața ta obișnuită! Ce este obișnuit, ce nu este obișnuit? Un om s-a rătăcit într-o pădure care avea faima de a fi bârlog de tâlhari, de elefanți sălbatici, de lei etc. Era înspăimântat. În depărtare, a văzut o căsuță: era o cabană din lemn, cu două sau trei camere și un paznic. Când a ajuns la casă, a întreat:

– Îmi îngăduiți să petrec noaptea aici? M-am rătăcit.

– Bineînțeles, cu plăcere. Poți rămâne, ești binevenit! i-a răspuns paznicul.

Cerberul părea foarte puternic, avea un aer de bandit și părea fioros. Vizitatorul s-a speriat de paznic și, venindu-i niște gânduri negre în minte, l-a întreat:

5. Ibid, p. 367.

– Domnule, dumneavoastră, care locuiți aici de mulți ani, puteți să îmi spuneți dacă s-a petrecut ceva neobișnuit în casa asta?

– Da, domnule! a răspuns paznicul.

– Ce anume? a întreat vizitatorul.

– De când sunt aici, nu s-a întâmplat decât o singură dată ca un om care a venit să înnopteze în casă să plece viu. Este singurul lucru neobișnuit care s-a întâmplat aici în ultimii patruzeci sau cincizeci de ani.⁶

* * *

Iată o istorioară despre viața lui Guru Nanak. Era un milionar foarte zgârcit - așa cum sunt majoritatea milionarilor - și care adunase o mulțime de bogății, de averi și de posesiuni materiale. Unul dintre prietenii săi, admirator al lui Guru Nanak, reuși să-l convingă să meargă acasă la Guru Nanak și îl duse acolo. Acest milionar nu credea nici în Dumnezeu, nici în sfinți. Guru Nanak era un sfânt beat de Dumnezeu; fiecare cuvânt care îi țâșnea din gură, în mod spontan, era poezie divină. Era analfabet și nu avea nicio educație, însă toți erau atrași de intensitatea magnetismului său și de spiritualitatea sa. Vizitatorii de toate credințele, hinduși, musulmani etc. dădeau năvală cu sutele pentru a se afla alături de el; în prezența lui, toată lumea regăsea o pace profundă.

Milionarul fu foarte impresionat de întâlnirea cu Guru Nanak. Niciodată până atunci nu mai simțise atâta pace și bucurie interioară, cum trăise lângă Guru Nanak. Era atât de absorbit în el însuși, încât nu mai observă venirile și plecările din jur. O oră, două ore se scurseră; se întuneca.

6. Ibid, p. 238.

Toată lumea plecase, dar el era încă acolo. Când deschise ochii, văzu că stătea singur în fața lui Guru Nanak. Nu se putu abține să nu spună:

– Domnule, m-am bucurat de toate plăcerile lumii. Am atât de mulți bani, atât de multe bogății, dar mereu simt în mine ceva lipsă. În realitate, încerc o mare tristețe interioară. Niciodată, în viața mea, nici măcar pentru o secundă, nu am trăit bucuria intensă pe care o simt alături de tine. Te rog să mă ghidezi și să-mi arăți adevărata cale.

În loc să-i ofere o învățătură orală, Guru Nanak îi înmână un ac și îi spuse:

– Păstrează-l și dă-mi-l în viața ta viitoare.

Confuz, bărbatul răspunse:

– Domnule, cum pot să iau cu mine acest ac când voi muri? Este absolut imposibil. Nimeni nu poate face așa ceva.

Atunci Guru Nanak zâmbi și spuse:

– Dacă nu poți lua cu tine nici măcar un ac în viața viitoare, de ce aduni atât de mulți bani, proprietăți și bunuri inutile?

Aceste cuvinte au mers direct la inima omului, trezindu-l, literalmente, dintr-un somn adânc. Înțelese pe loc că se afla pe o cale greșită. Căzând la picioarele lui Guru Nanak, vărsă lacrimi amare și se căi de păcatul său față de viață. Guru Nanak îl ridică și îl îmbrățișă, spunându-i:

– În măreția și cu harul Său, Dumnezeu te-a primit, chiar dacă tu nu aveai credință în El. Întoarce-te la casa ta și adu-ți aminte mereu de El, în orice moment.

Omul plecă acasă. Își împărți toată averea săracilor și nevoiașilor, deschise pentru ei școli de caritate și cantine gratuite și se consacră exclusiv aducerii-aminte de Divin.⁷

7 Ibid, pp. 241-242.

* * *

Ați auzit vreodată de numele Swami Samarth Ramdas? Un cercetător venea să-l vadă în fiecare zi și îi pune multe întrebări despre calea de a-L realiza pe Dumnezeu. În fiecare zi, pune aceeași întrebare:

– Cum pot avea *darshan-ul* Zeului Rama?

Ramdas îi spunea să-și purifice inima și să practice meditația. Însă omul nu era mulțumit cu acest răspuns. Într-o zi, după ce a pus aceeași întrebare, Ramdas i-a spus să se ducă într-un anumit loc, unde se afla un pin mare. Ramdas îi zise așa:

– Du-te în acel loc și urcă-te în acel copac. Când vei fi ajuns în vârf, să sari și vei primi binecuvântarea *darshan-ului* Zeului Rama.

Bărbatul se duse la locul indicat și găsi copacul. Se cățără până în vârf, iar apoi, când privi în jos, constată că pământul se găsea la mai mult de zece metri distanță. Îi era foarte frică să sară. O îndoială îl asaltă: „Această tehnică de realizare sau de contemplare a Zeului Rama nu este viabilă și nu a fost recomandată în niciun text sacru. Nici măcar nu a fost predată de vreun sfânt sau de vreun înțelept. Dacă sar, o să-mi rup oasele și s-ar putea să mor; ce se întâmplă dacă nu primesc *darshan-ul* Zeului Rama?” Cuprins de această îndoială, coborî din copac. Odată ajuns pe pământ, simți din nou în inima sa un val de credință în Ramdas. „Ramdas este un înțelept realizat și e foarte puternic. Ceea ce a spus el nu poate fi greșit. Trebuie să-l ascult.” Urcă, din nou, în copac; dar când ajunse în vârf și privi iarăși în jos îi fu frică să sară. Îl asaltară aceleași îndoieli, atât de rău, încât coborî din copac. Odată ajuns pe pământ, credința îi reveni și se urcă din